

Hvordan er landbruket i Telemark forberedt på kriser?

- Fagseminar, Lokalmat i offentlig innkjøp.
- 26. August 2026
- Trude Flatland, Telemark Bondelag

Landbruket har
lenge jobba for å bli
tatt på alvor i
beredskapsarbeidet.

EI LITI
HUSDYRLÆRE

AV

N. ØDEGAARD
LANDBRUKSSKULESTYRER

PAA NYNORSK VED O. E. BØ

2DRE UTGAAVA

N. ØDEGAARD

JORDBRUKSLÆRE

I KORT UTDRAK

TREDJE OPLAG

Meld. St. 9

(2024–2025)

Melding til Stortinget

Totalberedskapsmeldinga

Meld st. 9 10.Januar 2025

Totalberedskapsmeldingen

Forberedt på kriser og krig

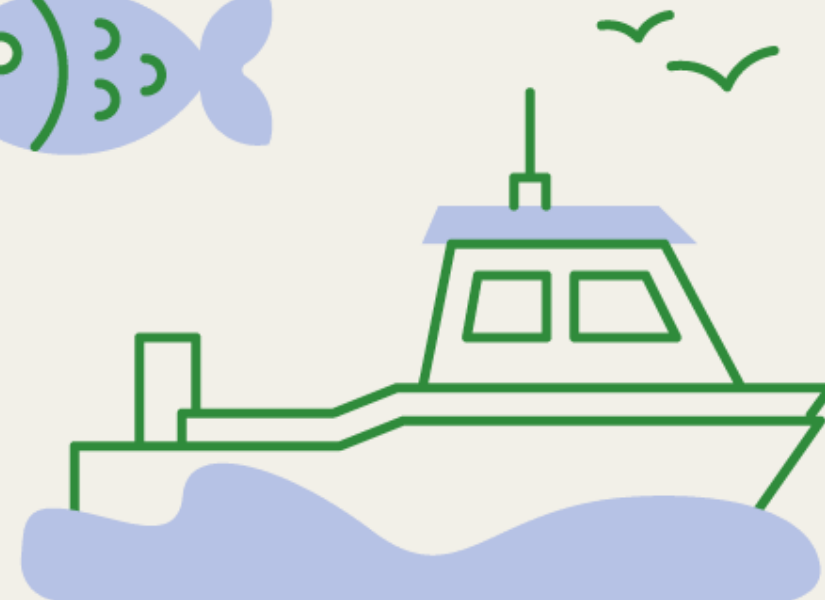
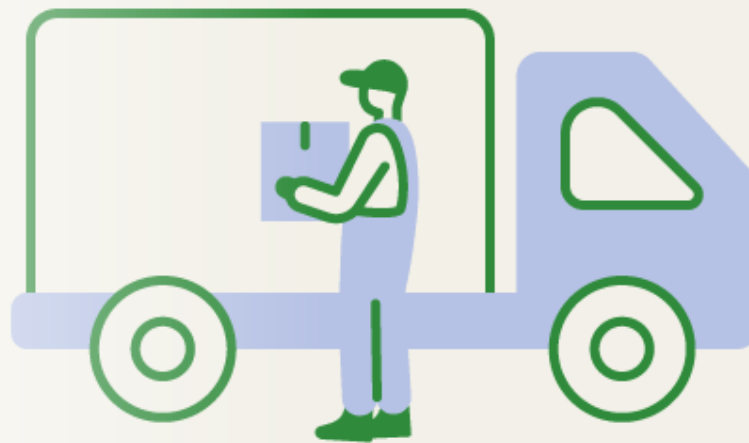
- Landbruket er ein sentral del av totalberedskapsmeldinga
- **Kornlager:** Det legges opp til en opptrapping av den nasjonale beredskapslagringen av matkorn for å sikre tilgangen på livsnødvendige matvarer.
- **Selvforsyning:** Meldingen understreker målet om å øke den nasjonale selvforsyningsgraden for å styrke landets motstandskraft i tilfelle krig eller alvorlige kriser.
- **Matsikkerhet som beredskap:** Det slås fast at en aktiv matproduksjon basert på norske ressurser er helt avgjørende for å opprettholde befolkningens forsyning i en krisesituasjon.

Frå storingsmelding 25

-Klimamelding 2035- på vei mot lavutslippsamfunnet

- Et velfungerende matsystem er viktig for å oppfylle flere samfunns mål. Det norske matsystemet skal levere nok, trygg og sunn mat, samtidig som de øvrige overordnede målsettingene for matsystemet opprettholdes.

Kven er bonden i ein beredskapssituasjon ?

- Matprodusent
- Brannmann
- Forsvaret
- Heimevernet
- Sivilforsvaret
- Røde kors /førstehjelp
- «Kaffekokar»
- Kjentmann
- Maskinførar
- Elektrikker
- Rørlegger
- Sjukepleiar / lege
- ++++

Kva situasjonar er bønder «kjekke å ha»?

- ALLTID
- Flom
- Skred
- Brann
- Storm
- Leite- / redningsaksjoner
- Evakuering
- Om vi blir isolerte (lokalt eller nasjonalt)
- Om forsyningslinjene blir brutt
- ++++

Kartlegging av både «mann og maskin»

- Oversikt over både folk og maskiner i kommunaleberedskapsråd vil vere både kunnskapsbyggande og tidsbesparande når uhellet er ute.
- Jenvlig oppdatering av «mann og maskiner»
- Avtaler om bruk, godtgjørelse og ansvar / forsikring
- Forberedelser til «det meste»
- Få det til å funke i «fredstid»

HUSK

- Øvelse gjer mester

Kvifor er landbruk beredskap og kva tenker bonden er viktig?

Landbruk over heile landet

Utnytte ressursane der dei er

Løpande matproduksjon

Beitebruk

Kunnskap

Omstillings kompetanse

Egenberedskap – både hos
forbrukar, men også på eigen
gard

Landbruk er beredskap- men samtidig også sårbart

- Krav til beredskapsplan på gardsnivå (KSL)
- Opprettholde produksjon og klare seg uten ekstern hjelp i min 72 timer.
- Sikre dyrevelferd
- Vann og mat til dyr
- Luftkvalitet
- Utfall av kommunikasjon / nett
- Strømbrudd /aggregat
- Bortfall av forsyninger
- Lager av drivstoff
- Øvelser
- Rovdyr
- Væravhengig
- Sykdom og smitte

Det er viktig å tenke på andre
- men også ta vare på seg sjølv

Det er både viktig og
riktig. Bønder har alltid
visst stort
samfunnsansvar, ikkje
bare gjennom
matproduksjon og
landskapspleie til felles
nytte og glede for alle,
men også ved å bidra
når uhellet er ute.

Det skal me fortsette
med- men me skal ha
ein plan for det

